Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100989

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайцева Марина Сергіївна

2. Maryna Zayceva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 12-12-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 2686

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63

Тема дисертації:

1. Особливості правового регулювання реалізації права на працю суддями

2. Features of legal regulation of the implementation of the right to work by judges

Реферат/анотація:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове розв'язання наукового завдання, яке полягає у тому, щоб з'ясувати особливості правового регулювання реалізації права на працю суддями, та спираючись на позитивний вітчизняний та зарубіжний досвід розробити низку пропозицій та рекомендацій, спрямованих на вдосконалення норм загального та спеціального трудового законодавства у відповідній сфері. Здійснено історико-правовий аналіз становлення та розвитку системи правового регулювання праці працівників суду взагалі та суддів, зокрема. Акцентовано увагу на тому, що найбільш активний розвиток законодавства про працю суддів розпочався після набуття Україною статусу незалежної держави. Саме в цей час приймається велика кількість законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, норми яких спрямовані на регулювання суспільних відносин у відповідній сфері. Наголошено, що судді є суб'єктами трудового права, як і будь-які інші особи, які здійснюють трудову діяльність на підприємствах установах та організаціях. Зазначене обумовлено декількома чинниками: по-перше, судді, нарівні з іншими категоріями працівників наділені гарантіями реалізації права на працю, які передбачені Конституцією України, а також КЗпП України;

по-друге, щоб стати суддею, особа повинна володіти трудовою правосуб'єктністю. З'ясовано, що право на працю суддів – це невід'ємне гарантоване Конституцією України, а також положеннями загального та спеціального трудового законодавства, суб'єктивне право громадянина реалізувати свій трудовий потенціал у сфері справляння правосуддя. Однак при цьому повинна володіти спеціальною трудовою правосуб'єктністю, яка визначена у спеціальному законодавстві, яке регулює працю суддів. Акцентовано увагу на тому, що особливості реалізації суддею права на працю пов'язані із регулюванням робочого часу, нормуванням праці та часу відпочинку цієї категорії суб'єктів трудового права, а також наявністю додаткових гарантій реалізації цього права в цілому, котрі не доступні працівникам інших державних та недержавних секторів. Доведено, що в системі правового регулювання реалізації права на працю суддів ключове місце належить нормам трудової галузі права, адже саме за їх допомогою: по-перше, регулюються окремі аспекти трудової правосуб'єктності суддів; по-друге, визначаються базові засади здійснення трудової діяльності, як-то: робочий час, час відпочинку, а також основи соціального забезпечення досліджуваних суб'єктів трудового права. Відмічено, що поряд із нормами загального трудового законодавства, важливе місце належить нормам законодавства спеціального, яке регулює безпосередньо процес справляння правосуддя суддями. Аргументовано, що наявність законодавчо встановлених вимог до кандидатів на посаду судді має важливе значення, адже: по-перше, формує той об'єктивний «поріг» без досягнення якого особа не може взагалі претендувати на посаду судді; по-друге, заздалегідь інформує кандидатів про необхідність виконання певних вимог з метою можливості приймати участь у процедурі відбору на посаду судді; по-третє, певним чином виключає дискримінаційну складову, адже наявність регламентованих законом умов протидіє свавіллю у процесі відбору кандидатів на посаду судді та висування до них необ'єктивних чи незаконних вимог. Виокремлено низку особливостей процесу відбору та призначення на посаду судді, які не притаманні механізму призначення на роботу більшості інших категорій працівників, зокрема: загальна розгалуженість процесу відбору та призначення кандидатів на посаду судді, який включає в себе три великі етапи протягом яких перевіряється відповідність особи майбутній посаді та існування в неї необхідних для цього вмінь та знань; процес відбору та призначення судді – це діяльність цілої групи суб'єктів державної влади та суддівського самоврядування, кожен з яких має власний спектр завдань та повноважень у вказаному процесі; наявність законодавчо окреслених вимог до кандидатів на посаду судді, а також процедури їх перевірки; встановленому законодавством України механізмі первинного професійного навчання (спеціальної підготовки) кандидатів на посаду судді та перевірки отриманих ними в ході навчання знань та навичок; тощо. Констатовано, що робочий час суддів доречно тлумачити у двох аспектах: широкому та вузькому. Відповідно до широкого – це нормативно-визначний період протягом якого суддя зобов'язаний виконувати покладені на нього законодавством повноваження із справляння правосуддя з метою забезпечення реалізації права кожної людини на справедливий та об'єктивний суд, а також отримання встановленої суддівської (грошової) винагороди. У вузькому розумінні робочий час суддів – це фізична величина, яка характеризує часовий проміжок протягом якого суддя здійснює покладені на нього законодавством завдання та функції.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and a novel solution to the scientific task, which is to clarify the features of the legal regulation of the implementation of the right to work by judges, and based on the positive domestic and foreign experience, develop a series of proposals and recommendations aimed at improving the norms of general and special labor legislation in the relevant field. A historical and legal analysis of the formation and development of the system of legal regulation of the work of court employees in general and judges in particular has been conducted. Attention is focused on the fact that the most active development of legislation on the work of judges began after Ukraine acquired the status of an independent state. It is during this period that a large number of legislative and subordinate normative legal acts are adopted, the provisions of which are aimed at regulating social relations in the relevant sphere. It is emphasized that judges are subjects of labor law, just like any other individuals engaged in work in enterprises, institutions, and organizations. This is determined by several factors: firstly, judges, like other categories of workers, are endowed with guarantees for the implementation of the right to work, which are provided by the Constitution of Ukraine, as well as the Labor Code of Ukraine; secondly, in order to become a judge, a person must possess labor legal capacity. It is established that the right to

work of judges is an inseparable right guaranteed by the Constitution of Ukraine, as well as the provisions of general and special labor legislation, and it is the subjective right of a citizen to realize their labor potential in the field of administering justice. However, in doing so, they must possess special labor legal capacity, which is determined by the special legislation regulating the work of judges. Emphasis is placed on the fact that the peculiarities of the implementation of the right to work by judges are associated with regulating working hours, labor standards, and rest time for this category of subjects of labor law, as well as the presence of additional guarantees for the exercise of this right as a whole, which are not available to employees in other state and non-state sectors. It is proven that in the system of legal regulation of the implementation of the right to work by judges, a key place belongs to the norms of labor law because it is through these norms that: firstly, certain aspects of the labor legal capacity of judges are regulated; secondly, the basic principles of carrying out work activities are determined, namely working time, rest time, and the basis of social security for the researched subjects of labor law. It is noted that alongside the norms of general labor legislation, significant importance is given to the norms of special legislation that directly regulate the process of administering justice by judges. It is argued that the existence of legislatively established requirements for candidates for judicial positions is of great importance because: firstly, it establishes an objective "threshold" which a person must meet in order to be eligible for a judicial position; secondly, it informs candidates in advance about the necessity of fulfilling certain requirements in order to participate in the selection process for a judicial position; thirdly, it effectively eliminates discriminatory elements, as the presence of legally regulated conditions counteracts arbitrariness in the process of selecting candidates for judicial positions and the imposition of subjective or unlawful requirements. A number of peculiarities of the selection and appointment process for judicial positions are identified, which are not inherent in the mechanism of employment for most other categories of workers, including: the overall complexity of the selection and appointment process for candidates for judicial positions, which includes three major stages during which the suitability of a person for the future position and the presence of necessary skills and knowledge are assessed; the selection and appointment process involves the participation of a group of state authorities and judicial self-government entities, each having its own range of tasks and powers in the aforementioned process; the existence of legislatively outlined requirements for candidates for judicial positions, as well as procedures for their verification; the established mechanism of initial professional training (special preparation) and assessment of the knowledge and skills acquired during the training for candidates for judicial positions, as prescribed by the legislation of Ukraine, and more.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Колосова М.С. Судді як суб'єкти трудового права. Юридична наука. 2019. №5. Том 2. С. 111-116.
- Колосова М.С. Особливості правового регулювання реалізації права на працю суддями. Юридична наука. 2020. №1. Том 2. С. 45-49.
- Колосова (Зайцева) М.С. До характеристики гарантій реалізації права на працю суддями. Науковий вісник публічного та приватного права. 2021. Випуск 6. Том 2. С. 273-277.
- Колосова (Зайцева) М.С. Ґенеза розвитку законодавства у сфері правового регулювання праці працівників суду. Науковий вісник публічного та приватного права. 2021. Випуск 2. Том 2. С. 121-125.

- Колосова (Зайцева) М.С. Зарубіжний досвід правового регулювання реалізації права на працю суддями. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. Випуск 5. С. 56-60.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сичова Вікторія Володимирівна

2. Victoria V. Sychova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Обушенко Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Obushenko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2924-3180

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швець Наталія Миколаївна

2. Nataliia Shvets

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9899-196X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лукаш Сергій Станіславович

2. Serhii S. Lukash

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2957-8052

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бортник Сергій Миколайович

2. Sergyi Bortnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5281-6007

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Подорожній Євген Юрійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Подорожній Євген Юрійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Невядовський Владислав Олегович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

